

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2007. május 10.*

A C-508/04. sz. ügyben,

az EK 226. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz
2004. december 8-án

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: M. van Beek és B. Schima,
meghatalmazotti minőségben, segítőjük: M. Lang Rechtsanwalt, kézbesítési cím:
Luxembourg)

felperesnek

az **Osztrák Köztársaság** (képviselik: E. Riedl és H. Dossi, meghatalmazotti
minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen

* Az eljárás nyelve: német.

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: K. Lenaerts tanácselnök, R. Silva de Lapuerta (előadó), G. Arestis, J. Malenovský és T. von Danwitz bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,
hivatalvezető: R. Grass,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

a főtanácsnok indítványának a 2007. január 11-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- ¹ Az Európai Közösségek Bizottsága a keresetében a Bíróságtól annak megállapítását kérte, hogy az Osztrák Köztársaság nem teljesítette a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelv (HL L 206., 7. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 102. o.; a továbbiakban: irányelv) 1. cikkéből, 6. cikkének (1)–(4) bekezdéséből, 7., 11., 12., 13., 15. cikkéből, 16. cikkének (1) bekezdéséből, valamint 22. cikkének b) pontjából eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

A közösségi szabályozás

- 2 Az irányelv 1. cikke számos fogalom meghatározást tartalmaz, amelyek között szerepelnek a következők:

„[...]”

- e) *egy természetes élőhely védettségi helyzete*: a természetes élőhelyet és jellegzetes fajait érintő azon hatások összessége, amelyek a 2. cikkben meghatározott területen belül hosszú távon befolyásolhatják az élőhely természetes kiterjedését, szerkezetét és funkcióit csakúgy, mint jellegzetes fajainak hosszú távú fennmaradását.

Egy természetes élőhely védettségi állapota abban az esetben minősül »kedvezőnek«, ha:

- természetes kiterjedése és az azon belül található területek nagysága állandó vagy növekvő, továbbá
- hosszú távú fennmaradásához szükséges sajátos szerkezete és funkciói biztosítottak, és valószínűleg a belátható jövőben is biztosítottak lesznek, továbbá;

- jellegzetes fajainak védeltségi helyzete az i) pontban meghatározottak szerint kedvezőnek minősül;

[...]

g) *közösségi jelentőségű fajok*: olyan fajok, amelyek a 2. cikkben meghatározott területen belül:

- i. veszélyeztetettek, kivéve azon fajokat, amelyek természetes előfordulása az adott területen elhanyagolható, és nem minősülnek veszélyeztetettnek vagy sebezhetőnek a nyugat-palearktikus régióon belül; vagy

- ii. sebezhetőek, azaz valószínű, hogy a közeljövőben a veszélyeztetett csoportba fognak tartozni, amennyiben az okozati tényezők továbbra is fennállnak; vagy

iii. ritkák, azaz kis populációkban fordulnak elő, amelyek jelenleg nem minősülnek veszélyeztetettnek vagy sebezhetőnek, de annak veszélye fennáll, hogy azzá válnak. Az érintett fajok szűk földrajzi területen, illetve kiterjedtebb területen ugyan, de csak gyéren elszórva fordulnak elő; vagy

iv. endémikusak [helyesen: endemikusak], és különös figyelmet igényelnek élőhelyük sajátos jellege és/vagy használatuk élőhelyre és/vagy védettségi helyzetükre gyakorolt potenciális hatása következtében.

E fajok felsorolása a II. és/vagy a IV. illetve V. mellékletben szerepel, illetve ott szerepelhet.

h) *veszélyeztetett fajok*: a g) pont i. alpontjában említett fajok, amelyek védelméért a Közösség különös felelősséggel tartozik természetes elterjedésüknek a 2. cikkben említett területre eső része tekintetében; e veszélyeztetett fajokat csillag (*) jelöli a II. mellékletben;

i) *egy faj védettségi helyzete*: a fajt érintő azon hatások összessége, amelyek a 2. cikkben meghatározott területen belül hosszú távon befolyásolhatják a faj populációinak eloszlását és sűrűségét.

A védettségi helyzet abban az esetben minősül »kedvezőnek«, ha:

- az érintett faj populációinak dinamikájára vonatkozó adatok azt mutatják, hogy a faj képes hosszú távon fenntartani magát természetes élőhelyének életképes alkotórészeként, továbbá

- a faj természetes előfordulási területe nem csökken, és valószínűleg a belátható jövőben sem fog csökkenni, továbbá;

- kellő nagyságú élőhely áll rendelkezésre jelenleg és valószínűleg a jövőben is a faj populációinak hosszú távú fennmaradásához;

[...]

- 1) *különleges természetmegőrzési terület*: olyan, közösségi jelentőségű és a tagállamok által törvényi, közigazgatási és/vagy szerződéses aktus útján kijelölt természeti terület, amelyben meghozták a szükséges intézkedéseket azon természetes élőhelyek és/vagy fajok populációinak kedvező védettségi helyzetének helyreállítására, illetve fenntartására, amelyek céljára a természeti területet kijelölték

[...]”.

- 3 Az irányelv 6. cikkének (1) bekezdése szerint: „A tagállamok megállapítják a különleges természetvédelmi területek védelméhez szükséges intézkedéseket, megfelelő esetben beleértve a kifejezetten az egyes természeti területekre kidolgozott vagy más fejlesztési tervek részét képező intézkedési terveket, továbbá olyan törvényi, közigazgatási, vagy szerződéses aktusokat is, amelyek az adott természeti területen megtalálható, I. mellékletben szereplő természetes élőhelytípusok, illetve II. mellékletben szereplő fajok ökológiai szükségleteinek megfelelnek.”
- 4 Az irányelv 6. cikkének (2) bekezdése előírja: „A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket a különleges természetvédelmi területeken található olyan természetes élőhelytípusok és olyan fajok élőhelyei károsodásának és megzavarásának megakadályozására, amelyek céljára az egyes területeket kijelölték, amennyiben a zavarás mértéke [...] [az] irányelv céljaira tekintettel jelentős hatással lehet. [Helyesen: A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy megakadályozzák a különleges természetvédelmi területeken található fajok természetes élőhelytípusainak és élőhelyeinek károsodását, valamint azon fajok zavarását, amelyek számára e területeket kijelölték, amennyiben a zavaró tényezők jelentős kihatással lehetnek az irányelv céljaira.]”
- 5 Az irányelv 16. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Amennyiben nincs más megfelelő megoldás, és az eltérés megengedése nem befolyásolja hátrányosan az érintett fajok populációi kedvező védettségi állapotának fenntartását az elterjedési területükön, a tagállamok engedélyezhetik a 12., 13., 14. cikkben, valamint a 15. cikk a) és b) pontjában foglalt rendelkezésektől való eltérést az alábbiak érdekében:

a) a vadon élő állatok és növények, valamint a természetes élőhelyek védelme;

- b) termést, állatállományt, erdőt, halastavat, vizeket és más típusú, tulajdont érintő súlyos károk megelőzése;

  - c) közegészség, közbiztonság vagy más kiemelkedően fontos közérdek, beleértve a társadalmi vagy gazdasági érdekeket is, továbbá a környezet számára kiemelkedően előnyös hatás elérése;

  - d) az érintett fajok újbóli elszaporításával és visszahonosításával kapcsolatos kutatás és oktatás, továbbá az e célok érdekében végzett tenyésztés és nemesítés, növények esetében a mesterséges szaporítást is beleértve;

  - e) a IV. mellékletben felsorolt fajok korlátozott és az illetékes tagállami hatóságok által meghatározott számú példányai szigorúan ellenőrzött feltételek mellett, szelektív módon és korlátozott mértékben végzett befogásának, begyűjtésének vagy tartásának engedélyezése.”
- 6 Az irányelv 22. cikkének b) pontja többek közt előírja, hogy a tagállamok „biztosítják, hogy a területükön nem őshonos fajok szándékos meghonosítására olyan szabályozás szülessen, amely nem károsítja a természetes élőhelyeket azok természetes kiterjedésében, sem pedig a vadon élő őshonos állat- és növényfajokat; továbbá – amennyiben szükségesnek ítélik – meg is tiltják az ilyen meghonosítását [helyesen: biztosítják a területükön nem őshonos fajok szándékos meghonosításának olyan jellegű szabályozását, amely alapján a vadon élő őshonos állat- és növényfajok természetes élőhelyei e fajok természetes elterjedési területein nem károsodnak, és a meghonosítást megtiltják, amennyiben ezt szükségesnek tartják]”.

A különböző ausztriai tartományok törvényi és rendeleti rendelkezései, amelyeknek az irányelv rendelkezéseivel való összeegyeztethetősége vitatott

Alsó-Ausztria

- 7 A következő rendelkezésekről van szó: a vadászatról szóló alsó-ausztriai törvény (Niederösterreichisches Jagdgesetz 1974. LGBl. [Niederösterreich] n° 76/64, a továbbiakban: Nö JagdG) 95. §-a, a természetvédelemről szóló alsó-ausztriai törvény (Niederösterreichisches Naturschutzgesetz 2000, LGBl. [Niederösterreich] n° 87/2000, a továbbiakban: Nö NSchG) 9. §-ának (5) bekezdése, 17. §-ának (5) bekezdése, 20. §-ának (4) bekezdése, valamint 21. és 22. §-a.
- 8 Az Nö JagdG 95. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) Tilos a nem szelektív vadászat valamennyi módszerének alkalmazása, és különösen tilos:

[...]

3. az éjszakai, azaz, a napnyugta után 90 perccel kezdődő és a napkelte előtt 90 perccel záruló időtartam alatti vadászat; kivételt képez e tilalom alól a vaddisznó és a ragadozók, a fajd és a nyírfajd, a vadliba, a vadkacsa és a szalonka vadászata;

4. a vad elfogásához vagy megöléséhez a célpontot megvilágító szerkezetek használata, a mobil lámpák kivételével, a mesterséges fényforrások, mint például az infravörös készülékek, illetve az éjszakai lövéshez képátalakítót vagy képerősítőt tartalmazó elektronikus célzókészülékek, mint például a maradékfény-erősítők használata;

[...]

8. csaliként vak vagy megcsonkított élő állat, illetve érzéstelenítő csali használata; magnetofon, ölésre vagy elkábításra alkalmas elektromos vagy elektronikus készülékek használata; tükör vagy más vakító eszköz, robbanóeszköz vagy nem szelektív háló használata; gáz vagy füst alkalmazása;

9. a szárnyas vadak hurokkal, lépvesszővel, horoggal, hálóval vagy csapdával történő vadászata;

10. a légi járműről, mozgó gépjárműről, illetve 5 km/h sebességet meghaladó sebességgel haladó hajóról történő vadászat.

[...]”

9 Az Nö NSchG 9. §-a a következőképpen rendelkezik:

„[...]

(2) [...] a következő fogalom meghatározásokat kell alkalmazni:

[...]

6. egy természetes élőhely védettségi helyzete: a természetes élőhelyet és jellegzetes fajait érintő azon hatások összessége, amelyek hosszú távon befolyásolhatják az élőhely természetes kiterjedését, szerkezetét és funkcióit csakúgy, mint jellegzetes fajainak hosszú távú fennmaradását;

7. veszélyeztetett fajok: azok a vadon élő állatok és növények, amelyek védelméért a Közösség különös felelősséggel tartozik, és amelyeket az élőhelyekről szóló irányelv II. mellékletében csillag jelöl;

8. egy faj védettségi helyzete: a fajt érintő azon hatások összessége, amelyek hosszú távon befolyásolhatják a faj populációinak eloszlását és sűrűségét;

9. védelmi célok: az élőhelyekről szóló irányelv I. mellékletében említett természetes élőhelyek, az irányelv II. mellékletében említett, közösségi jelentőségű természeti

területen élő növény- és állatfajok, a madarokról szóló irányelv I. mellékletében felsorolt, és az említett irányelv 4. cikkének (2) bekezdésében említett, az európai madárvédelmi területeken élő madarak, valamint azok élőhelyei kedvező védelmi állapotának fenntartása vagy helyreállítása.

(3) A tartományi kormány [Landesregierung] az (1) bekezdésben meghatározott területeket rendelet útján »európai természetmegőrzési terület« elnevezésű különleges védelmi területekké minősíti. Európai természetmegőrzési területté minősíthetők különösen a már meglévő természetvédelmi és tájvédelmi területek.

(4) A (3) bekezdés alapján elfogadott rendelet meghatározza a védelmi terület határait, a védelem konkrét tárgyát, különösen a veszélyeztetett természetes élőhelytípusokat és a veszélyeztetett fajokat, a védelmi célokat, valamint adott esetben a kedvező védelmi helyzet eléréséhez szükséges kötelezettségeket és tilalmakat. A rendelet különösen azokat az intézkedéseket tiltja, amelyek alkalmasak arra, hogy a védelmi területnek vagy a terület részeinek elpusztítását eredményezzék, vagy az említett területre vagy annak részeire jelentős hatást gyakoroljanak. A rendelet nem érinti a jelen törvény által előírt szigorúbb védelmi rendelkezéseket.

(5) Az európai természetmegőrzési területekre vonatkozóan megfelelő esetben meg kell hozni azokat a megfelelő megőrzési, fejlesztési és védelmi (gazdálkodási terv), állami vagy magánjellegű intézkedéseket, amelyek megfelelnek az élőhelyekről szóló irányelv I. mellékletben említett természetes élőhelyekre, valamint az e területeken élő, a madarokról szóló irányelv I. mellékletében meghatározott madárfajokra vonatkozó ökológiai követelményeknek.

Amennyiben ezen intézkedések a területrendezést érintik, azokat közölni kell a területrendezési konzultatív bizottsággal, kivéve az európai természetmegőrzési területek igazgatásához kapcsolódó intézkedéseket.

(6) A tartományi kormány [Landesregierung] felügyeli és dokumentálja a természetes élőhelyek és a vadon élő állatok és növények védelmi helyzetét. Ennek során különös figyelmet fordít a veszélyeztetett természetes élőhelytípusokra, és a veszélyeztetett fajokra”.

10 Az Nö NSchG 17. §-a a következőket írja elő:

„[...]

(5) Az olyan növények kiültetéséhez és támogatásához, amelyek nem őshonosak, és az adott helyhez nem alkalmazkodtak, valamint a nem őshonos állatfajoknak a természetben való szabadon engedéséhez és támogatásához a tartományi kormány [Landesregierung] engedélyre szükséges. Az engedélyt meg kell tagadni abban az esetben, ha a már alkalmazkodott őshonos, populációk, az őshonos állat- és növényfajok természetes (genetikus) jellemzői, illetve a táj szépsége vagy jellemzői tartósan károsodnak.”

11 Az Nö NSchG 20. §-a a következőképpen rendelkezik:

„[...]

(4) A tartományi kormány [Landesregierung] úgy határozhat, hogy eltérést engedélyez [...] különösen tudományos vagy pedagógiai célokból, feltéve, hogy nem kell attól tartani, hogy ez a védett vadon élő növényeket és állatokat veszélyezteti. Az engedélynek meg kell jelölnie legalább a következőket:

1. a fajokat, amelyekre az eltérések vonatkoznak,

2. az elfogáshoz vagy megöléshez engedélyezett eszközöket, technikai felszerelést vagy módszereket, valamint

3. az elvégzendő ellenőrzéseket.”

12 Az Nö NSchG 21. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) A jelen törvényben, illetve az annak végrehajtása keretében elfogadott közigazgatási rendeletekben és határozatokban foglalt rendelkezésekben előírt különös szabályok sérelme nélkül a földterület kereskedelmi használatához kapcsolódó intézkedések elvben nem érintettek [...]. Ez az eltérést engedő rendelkezés nem alkalmazható, ha védett növényeket és állatokat vagy védett élőhelyeket szándékosan károsítanak, vagy ha az említett intézkedések kihalással fenyegetett növényeket vagy állatokat [...] érintenek.

(2) A jelen törvényben, illetve az annak végrehajtása keretében elfogadott közigazgatási rendeletekben és határozatokban foglalt rendelkezésekben előírt különös szabályok sérelme nélkül a földterület modern és tartós mezőgazdasági vagy erdőgazdálkodási használatához kapcsolódó intézkedések elvben nem érintettek [...]. Ez az eltérést engedő rendelkezés nem alkalmazható, ha védett növényeket és állatokat vagy védett élőhelyeket szándékosan károsítanak, vagy ha az említett intézkedések kihalással fenyegetett növényeket vagy állatokat [...] érintenek.

(3) A mezőgazdasági vagy erdőgazdálkodási használat abban az esetben tekintendő modernnek és tartósnak, ha a mezőgazdasági vagy erdőgazdálkodási üzem keretében végzett tevékenységek célja növényi vagy állati termékek termelése vagy nyerése, és e tevékenységek szervezése az adott régióban és adott időszakban, vagy az átadott

tapasztalatok alapján szokásos eljárás szerint történik, és ha az említett használat a természeti feltételekhez hozzáigazítva működő rendszerben tartós teljesítményt nyújt anélkül, hogy a termelés alapját kimerítené, vagy indokolatlan terhet jelentene a természetre és a tájra nézve.”

13 Az Nö NSchG 22. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) A környezetvédelmi érdekeknek a közhatalom útján történő védelme helyett, illetve azon felül, Alsó-Ausztria jogosult arra, hogy magánjogi megállapodásokat kössön természetvédelmi célok elérése – különösen a természetvédelem szempontjából értékes vagy a táj vonatkozásában fontos területek védelme, fenntartása, megőrzése és fejlesztése – érdekében. Az ilyen típusú megállapodások tárgya mindenekelőtt a kisméretű, természetes vagy féltermészetes állóvizeknek, a mocsárréteknek, a száraz és terméketlen területeknek, valamint az erdőn kívüli facsoportoknak és a természetvédelem szempontjából értékes sövényeknek a megfelelő feltételek mellett történő védelme és fenntartása. A támogatásra irányuló egyéb intézkedések különösen a következőket foglalják magukban:

- a természetvédelem szempontjából értékes más területek és védelmi tárgyak létrehozására, védelmére vagy fejlesztésére irányuló intézkedésekért való kártalanítás;

- az ökológiai szempontból vagy a táj vonatkozásában fontos területeken a természetvédelem érdekeivel különösen összhangban álló használati vagy kiaknázási módok elősegítése;

- a fontos geoökológiai funkciók (például biotóp-hálózat, kiterjedt természetgazdálkodás, a mezőgazdasági és erdészeti művelés ökológiai módjainak) fejlesztését célzó intézkedések számára nyújtott támogatás. [...]"

Felső-Ausztria

- 14 A következő rendelkezésről van szó: a természet-és tájvédelemről szóló felső-ausztriai törvény (Oberösterreichisches Natur- und Landschaftsschutzgesetz 2001, LGBl. [Oberösterreich] n° 129/2000, a továbbiakban: Öö NSchG) 15. §-ának (2) bekezdése.
- 15 Az említett rendelkezés a következőket írja elő:

„A tartományi kormány [Landesregierung] a tájvédelmi területekre [...], a védett tájjelelmekre [...], az európai természetmegőrzési területekre [...] vagy a természetvédelmi területekre [...] vonatkozóan tájmegőrzési tervet készíthet, amely előírja azokat az intézkedéseket, amelyek az (1) bekezdésnek megfelelően a közérdek szempontjából szükségesek, és amelyek nem zavarják jelentős mértékben az érintett földterületek engedélyezett gazdasági felhasználását.

Magánjogi szerződés vagy jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában e tájmegőrzési tervek végrehajtásának költségei a tartományt mint magánjogi jogalanyt terhelik.

A földterület tulajdonosa nem ellenezheti az említett intézkedések végrehajtását.”

Salzburg

- 16 A következő rendelkezésekről van szó: a természetvédelemről szóló salzburgi törvény (Salzburger Naturschutzgesetz 1999, LGBl. [Salzburg] n° 73/1999, a továbbiakban: Sbg NSchG) 3a. §-a, 5. §-ának 8–10. pontja, 22a. és 22b. §-a, 29. §-a, valamint 34. §-a; a vadászatról szóló salzburgi törvény (Salzburger Jagdgesetz 1993, LGBl. [Salzburg] n° 100/1993, a továbbiakban: Sbg JagdG) 104. §-ának (4) bekezdése.
- 17 Az Sbg NSchG 3a. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) E törvény, illetve az annak alapján elfogadott rendeletek alkalmazása során be kell tartani azt az alapelvet, hogy a természetvédelemhez fűződő közérdeknek elsőbbség biztosítható minden egyéb érdekekkel szemben.

(2) Azok az intézkedések, amelyekkel kapcsolatban igazolható, hogy közvetlen módon különlegesen fontos közérdeket szolgálnak, abban az esetben engedélyezhetők, vagy akkor képezhetik megfontolás tárgyát a természetvédelem érdekeinek széleskörű védelme mellett [...], ha:

1. a konkrét esetben a természetvédelem érdekeivel szemben más közérdeknek biztosítandó elsőbbség, és
2. igazolható, hogy a kérdéses intézkedésnek nem létezik olyan megfelelő alternatívája, amely a természetvédelem érdekeire kisebb veszélyt jelent.

(3) Amennyiben előrelátható, hogy a (2) bekezdés alapján tervezett intézkedések jelentős módon érintik az 5. § 10. pontja a) és c) pontjának értelmében vett európai természetmegőrzési területeken a veszélyeztetett természetes élőhelytípusokat[...] vagy a veszélyeztetett fajokat [...], az érdekek mérlegelése során csak a következő közérdekekre vonatkozó megfontolások vehetők figyelembe:

1. az emberi élet és egészség,
2. a közbiztonság,
3. a környezet számára kiemelkedően előnyös hatás elérése.

Más közérdekeknek az érdekek mérlegelése során történő figyelembevételéhez be kell szerezni a Bizottság előzetes véleményét [...]. A határozat meghozatalánál e véleményt figyelembe kell venni.

(4) Amennyiben az érdekek a (2) vagy (3) bekezdés szerinti mérlegelése végén az elsőbbség nem a természetvédelem érdekeit illeti, a beavatkozásból előreláthatóan származó veszélyt – a (6) bekezdésben említett esetek kivételével – megfelelő helyettesítő intézkedésekkel kell ellentételezni. Az ellentételezést közigazgatási határozat útján kell előírni. Amennyiben a beavatkozás különleges élőhelyeket vagy állat- és növénypopulációkat érint, a kiegészítő intézkedéseknek elsősorban helyettesítő élőhelyek létrehozását kell céloznia. Az ilyen helyettesítő élőhelyeket – amennyire lehetséges – a beavatkozás közvetlen közelében kell létrehozni. Abban az esetben, ha a helyettesítő élőhelyek létrehozása nem lehetséges, a kérelmezőt

közigazgatási határozat útján olyan pénzösszeg megfizetésére kell kötelezni, amely hozzávetőlegesen megfelel a megfelelő helyettesítés biztosítása költségének. Amennyiben a helyettesítő élőhelyek a kellőtől kisebb mértékben hozhatók létre, a kiszabott pénzösszeg mértéke ennek megfelelően csökkentendő.

(5) Amennyiben a (4) bekezdésben előírt esetben európai természetmegőrzési terület érintett, a tartományi kormány [Landesregierung] biztosítja a Natura 2000 elnevezésű európai ökológiai hálózat folytonosságát. Az e célból elfogadott intézkedéseket a Bizottsággal közölni kell [...].

(6) Nem írható elő a helyettesítés biztosítása az olyan intézkedésekre vonatkozóan, amelyek:

1. az emberi életet vagy egészséget fenyegető veszély miatt, illetve az ország gazdaságát érintő súlyos károk bekövetkezésének megakadályozása érdekében szükségesek és elkerülhetetlenek, és
2. semmilyen hatást nem gyakorolnak az európai természetmegőrzési területekre.”

18 Az Sbg NSchG 5. §-a a következőképpen rendelkezik:

„A jelen törvény alkalmazásában:

[...]

8. Védett terület vagy védett tárgy tekintetében történő beavatkozás: olyan ideiglenes vagy tartós intézkedések, amelyek akár önmagukban, akár más intézkedésekkel együttesen alkalmasak arra, hogy a védett területre vagy a védett tárgyra nézve, valamint a védelem célkitűzése vonatkozásában nem elhanyagolható következményekkel járnak, illetve amelyekkel kapcsolatban előrelátható, hogy ismétlődésük vagy halmozódásuk ilyen következményekkel jár. Beavatkozás valósul meg akkor is, ha az intézkedések forrása a védett területen vagy a védett tárgyon kívül található.

9. Az európai természetmegőrzési terület védelmi célkitűzései: a következők kedvező védettségi helyzetének fenntartása vagy helyreállítása:

- a) az élőhelyekről szóló irányelv I. mellékletében megjelölt természetes élőhelyek vagy az említett irányelv II. mellékletében felsorolt állat- és növényfajok;

- b) a madarokról szóló irányelv I. mellékletében feltüntetett madárfajok és a rendszeresen előforduló vonuló fajok (az említett irányelv 4. cikkének (2) bekezdése), valamint ezek élőhelyei, különös tekintettel a nemzetközi jelentőségű vizes élőhelyekre.

10. Európai természetmegőrzési területek:

- a) az élőhelyekről szóló irányelv 4. cikkének (2) bekezdésében előírt listán szereplő közösségi jelentőségű területek,

- b) az a) pont szerinti lista meghatározásáig az élőhelyekről szóló irányelv 4. cikkének (2) bekezdése alapján meghatározott listán szereplő területek;
- c) a madarokról szóló irányelv 4. cikkének (1) és (2) bekezdése szerinti madárvédelmi területek.

[...]"

¹⁹ Az Sbg NSchG 22a. §-a a következőket írja elő:

„[...]

(2) A tartományi kormány [Landesregierung] rendelet útján meghatározza az európai természetmegőrzési területekre vonatkozó védelmi rendelkezéseket, amelyek minden esetben magukban foglalják a védelmi célkitűzést, és a szükséges kötelezettségeket és tilalmakat. Az említett rendelet megállapítja a védelmi terület határait is. A védelmi célkitűzés megjelöli az érintett védelmi terület védelmi céljait (az 5. § 9. pontja). [...]

(3) Az európai természetmegőrzési területre vonatkozó rendelet intézkedéseket tilthat meg és írhat elő, és általános módon, illetve a tartományi kormány [Landesregierung] által adott eltérési engedély formájában engedélyezhet egyes beavatkozásokat. A kötelezettségek, a tilalmak és az engedélyre vonatkozó

fenntartások biztosítják, hogy az érintett természetes élőhelyek állapota ne romoljék, és hogy ne zavarják jelentős mértékben azokat az állat- és növényfajokat, amelyek kedvező védettségi helyzetét a védelmi célkitűzéssel összhangban fenn kell tartani, vagy helyre kell állítani.

(4) A tartományi kormány [Landesregierung] az eltérési engedély megadása előtt megvizsgálja, hogy a beavatkozás jellegénél fogva jelentősen, alapvető elemeiben érinti-e az európai természetmegőrzési területet a védelmi célok szempontjából (az 5. § 9. pontja) (hatásértékelés). Az engedély csak akkor adható meg, ha semmilyen jelentős jövőbeni veszély nem állapítható meg.

(5) A (2) és (3) bekezdés szerinti rendelet elfogadása nem szükséges, ha a terület megfelelő védelmét és az arra vonatkozó védelmi célkitűzés megvalósulását már más intézkedések biztosítják. Ez nem érinti a szigorúbb rendelkezéseket.

(6) Amennyiben szükséges, az európai természetmegőrzési területre vonatkozóan a madarakról szóló irányelv 4. cikke (1) és (2) bekezdésének, valamint az élőhelyekről szóló irányelv 6. cikke (1) bekezdésének figyelembevételével tájmegőrzési tervet és [...] részletes tervet kell készíteni, és azt végre kell hajtani. A tartományi kormány [Landesregierung] rendszeresen felügyeli az európai természetmegőrzési területek védettségi helyzetét, különös tekintettel a veszélyeztetett természetes élőhelytípusokra és a veszélyeztetett fajokra.”

20 Az Sbg NSchG 22b. §-a szerint:

„(1) A megfelelő védelmi intézkedések elfogadásáig [...] földhasználati műveletek csak oly módon végezhetők, ahogyan azokat [...] jogszerűen megkezdték.

(2) A tartományi kormány [Landesregierung] engedélye szükséges az (1) bekezdésben meghatározottakon túlmenő valamennyi olyan intézkedés végrehajtásához, amely alkalmas arra, hogy jelentős módon befolyásolja azokat a természetes élőhelyeket, valamint állat- és növényfajokat, amelyek kedvező védettségi helyzetét a madarokról szóló irányelv és az élőhelyekről szóló irányelv alapján fenn kell tartani, vagy helyre kell állítani.

(3) Az említett engedélyt meg kell adni, ha az intézkedés egyrészt nem alkalmas sem arra, hogy a (2) bekezdés által érintett élőhelyeket károsítsa, sem arra, hogy a (2) bekezdés által érintett fajokat jelentős mértékben megzavarja, másrészt nem ellentétes az említett élőhelyek vagy fajok kedvező védettségi helyzete védelmének vagy elérésének céljával.

(4) Ez nem érinti a szigorúbb védelmi rendelkezéseket.”

21 Az Sbg NSchG 29. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) Azok a természetben, vadon élő növények, amelyek populációja általában vagy meghatározott területeken veszélyeztetett, és amelyek védelme természetvédelmi okokból közérdekű, illetve azok a növények, amelyek a kiegyensúlyozott ökoszisztéma védelméhez, különösen az egyéb növény- és állatfajok populációi fenntartásának biztosításához szükségesek, a tartományi kormány [Landesregierung] rendelete útján teljes mértékben vagy részben védhetők. A védelem mind időben, mind térben korlátozható.

(2) A növények teljes védelme a növény valamennyi föld feletti és föld alatti részére kiterjed. E védelem magában foglalja a növény károsításának, megsemmisítésének, a

termőhelyéről való eltávolításának vagy az ilyen növények termőhelyének oly módon történő kezelésének tilalmát, amely a későbbi populációk túlélését veszélyezteti, vagy kizárja, illetve a természetből eltávolított növény birtoklásának, szállításának, visszerhes vagy ingyenes átvételének vagy átadásának a tilalmát. A birtoklásnak, szállításnak, illetve visszerhes vagy ingyenes átvételnek vagy átadásnak a tilalma kiterjed a növényből nyert valamennyi termékre is, továbbá minden más olyan áru, amely a kísérő dokumentum, a csomagolás, a megjelölés, a címke vagy más körülmény alapján a növény részeként vagy annak származékeként azonosítható.”

22 Az Sbg NSchG 34. §-a a következőket írja elő:

„(1) A természetvédelmi hatóságok kérelemre határozhatnak úgy, hogy eltérést engedélyeznek [többek közt] a 29. § (2) és (3) bekezdésében [...] előírt tilalomtól. Ez az engedély csak olyan intézkedésekre vonatkozóan adható meg [...], amelyek a következő célok valamelyikét szolgálják:

1. közegészség, beleértve a gyógyszergyártást;
2. italgyártás;
3. közbiztonság;
4. a légi közlekedés biztonsága;

5. a vadon élő növények és állatok védelme, illetve élőhelyeik megőrzése;
6. kutatás vagy oktatás;
7. a populációk betelepítése vagy más helyre való áttelepítése;
8. a kultúrák, az erdők, a haszonállatok vagy a háziállatok, a halászati területek vagy a vizek jelentős károsodásának megakadályozása;
9. létesítmények megépítése;
10. más nyomós közérdek.

(2) Az (1) bekezdés 9. és 10. pontja nem vonatkozik a madarakra. Az (1) bekezdés 2. és 9. pontja nem vonatkozik az élőhelyekről szóló irányelv IV. mellékletében szereplő növényfajokra.

(3) Az (1) bekezdésben említett engedély csak akkor adható meg, ha a kérdéses intézkedés célja más eszközökkel kielégítő módon nem érhető el, és az érintett növény- vagy állatfajnak az adott területen élő populációit a beavatkozás nem károsítja.

(4) Az (1) bekezdés szerinti engedély iránti kérelmet indokolni kell, és a kérelemben fel kell tüntetni a következő adatokat:

[...].

(6) Az engedély nem adható meg a következő személyeknek:

[...].

(7) Az engedélynek tartalmaznia kell a (4) bekezdésben meghatározott valamennyi adatot, valamint azt, hogy az engedély nem pótolja az érintett földterületről való rendelkezésre jogosult személy magánjogi engedélyét.

A tudományos célokra megadott engedélyek esetében a hatóságnak azt is elő kell írnia, hogy az igazoló dokumentumokat valamely elismert tudományos intézet hozzájárulásával kell megőrizni.

[...]”

23 Az Sbg JagdG 104. §-a a következőképpen rendelkezik:

„[...]”

(4) A hatóság engedélyezhet a [...] tilalmaktól való egyéb eltérést, ha ez nem veszélyezteti az érintett vadon élő faj populációját, és ha nem létezik más kielégítő megoldás a kitűzött cél elérésére. Az ilyen eltérések csak a következő célokra engedélyezhetők:

- a) más vadon élő állat- és növényfajok védelme, valamint természetes élőhelyeik megőrzése;
- b) a kultúrák, az állatpopulációk, az erdők, a halak élőhelyéül szolgáló vizek, valamint a prémes vadak esetében a javak egyéb formái súlyos károsodásának megakadályozása;
- c) a közegészség és a közbiztonság, valamint a prémes vadak esetében fontos közérdeken – különösen a társadalmi vagy gazdasági renden – alapuló, vagy a környezet szempontjából pozitívnak minősülő következményekhez kapcsolódó más kényszerítő okok;
- d) kutatás és oktatás;
- e) e fajok populációinak növelése, vagy áttelepítése, illetve az ehhez szükséges nevelés;
- f) kisszámú állattal (vagy az állatok részeivel vagy az állatokból származó termékekkel) való kereskedelem a szárnyas vadak közé tartozó olyan fajok esetében, amelyeknek az elfogása, valamint a megölése engedélyezett [...].”

Tirol

24 A következő rendelkezésekről van szó: a természetvédelemről szóló tiroli törvény (Tiroler Naturschutzgesetz 1997, LGBl. [Tirol] n° 33/1997, a továbbiakban: Tiroler NSchG) 1. §-ának (1) bekezdése, 2. §-ának (2) bekezdése, 5–9. §-a, 22–24. §-a, valamint 28. §-ának (3) bekezdése, a természetvédelemről szóló tiroli rendelet (Tiroler Naturschutzverordnung 1997, LGBl. [Tirol] n° 95/1997, a továbbiakban: Tiroler NSchVO) 1. §-ának (1) bekezdése és (2) bekezdésének a) és b) pontja, 3. §-a, valamint 6. §-a (1) bekezdésének első mondata és (2) bekezdése.

25 A Tiroler NSchG 1. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A jelen törvény célja a természetnek mint az emberi élet alapjának a védelme és megőrzése oly módon, hogy

- a) annak sokfélesége, jellegzetességei és szépsége,
- b) rekreációs értéke,
- c) őshonos állat- és növényfajainak gazdagsága, valamint azok természetes élőhelyei, valamint
- d) a lehető legteljesebb és legnagyobb teljesítményt nyújtó ökológiai egyensúly

megőrzésre kerüljön, fennmaradjon, illetve helyreálljon.

A természet védelme és megőrzése annak valamennyi megjelenési formájára kiterjed, különösen a tájra, és független attól, hogy azok állapota eredeti, vagy az ember alakította ki.

Az ökológiai mezőgazdaság és erdőgazdálkodás e tekintetben különösen jelentős.

A természet csak olyan mértékben vehető igénybe, amennyiben annak értéke a következő generációk számára is fennmarad.”

26 A Tiroler NSchG 2. §-ának (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A szokásos mezőgazdasági és erdőgazdálkodási használat keretébe tartozó intézkedésekhez nem szükséges az e törvényben előírt engedélyezés.

Ez nem vonatkozik az [...] ártéri erdőket, a [...] vizes élőhelyeket, a [...] természetvédelmi területeket és a [...] különleges védelmi területeket érintő intézkedésekre [...].”

27 A Tiroler NSchG 5. §-a a következőképpen rendelkezik:

„A tartomány teljes területén tilos:

- a) belsőégésű motorral meghajtott gépjárművek közötti sportversenyek megrendezése, kivéve azokat a területeket, amelyekre vonatkozóan ezt [...] engedélyezték;

- b) helikopterek idegenforgalmi célok érdekében, személyszállításra történő alkalmazása, kivéve a repülőterek között;

- c) belsőégésű motorral meghajtott vízi járművek természetes vizeken történő alkalmazása, kivéve, ha ez a természetvédelmi jognak megfelelően engedélyezett terv végrehajtása keretében, az ahhoz szükséges mértékben történik;

- d) a gleccsernek és vízgyűjtő területének mindenfajta tartós károsítása, kivéve a meglévő létesítmények működtetését, karbantartását és helyreállítását, beleértve azok módosítását is [...].”

28 A Tiroler NSchG 22. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tartományi kormány [Landesregierung] rendelet útján védett növényfajoknak minősíti azokat a vadon élő növényfajokat, amelyeknek a populációi általában vagy egyes területeken veszélyeztetettek, és amelyeknek a védelme az 1. § (1) bekezdésében meghatározott természetvédelmi érdekek megóvása céljából szükséges.

(2) A tartományi kormány [Landesregierung] az (1) bekezdés alapján elfogadott rendeletekben az egyes növényfajok védelme érdekében szükséges mértékben megtilthatja a következőket:

[...]”.

29 A Tiroler NSchG 23. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tartományi kormány [Landesregierung] rendelet útján védett állatfajoknak nyilvánítja azokat a vadon élő állatfajokat, amelyekre nem lehet vadászni, és amelyeknek a populációi általában vagy egyes területeken veszélyeztetettek, és amelyeknek a védelme az 1. § (1) bekezdésében meghatározott természetvédelmi érdekek megóvása céljából szükséges.

(2) A tartományi kormány [Landesregierung] az (1) bekezdés alapján elfogadott rendeletekben az egyes állatfajok védelme érdekében szükséges mértékben megtilthatja a következőket:

- a) a védett állatfajok zavarása, üldözése, elfogása, tartása, élve vagy holtan történő zárva tartása, szállítása, eladásra kínálása, átruházása, megszerzése vagy megőlése;
- b) a védett állatfajok fejlődési szakaszai megjelenési formáinak (például tojás, lárva vagy báb) a természetes környezetükből való eltávolítása, károsítása vagy megsemmisítése, zárva tartása, szállítása, eladásra kínálása, átruházása vagy megszerzése;
- c) a védett fajokhoz tartozó állatok részeinek (például toll, bőr) a zárva tartása, szállítása, eladásra kínálása, átruházása vagy megszerzése;

- d) a védett fajokhoz tartozó állatok költőhelyeinek vagy fészkeinek eltávolítása vagy elpusztítása;

- e) a védett fajokhoz tartozó állatok élőhelyének [...] oly módon történő kezelése, amely az élőhelyen a további populációk túlélését ellehetetleníti.

Az a)–d) pontban meghatározott tilalmak az állatok vagy fejlődési szakaszaik megjelenési formáinak meghatározott számára, fejlődési szakaszaik meghatározott megjelenési formáira, továbbá meghatározott időszakokra vagy területekre, az e) pontban meghatározott tilalom pedig meghatározott időszakokra vagy területekre korlátozható.

(3) Aki azt állítja, hogy a védett fajokhoz tartó olyan állathoz, amelyet üzletszerűen szállít, tart, alkalmaz vagy eladásra kínál, Tirolban történő nevelés útján jutott, illetve azt más tartományból vagy külföldről hozta be, annak a hatóság kérésére ezt igazolnia kell.

(4) Az olyan állatoknak a természetben való szabadon bocsátásához, amelyekre nem vonatkoznak vadászati vagy halászati jogszabályok, és amelyek nem őshonosak, a természetvédelmi jognak megfelelő engedély szükséges. Ez az engedély csak abban az esetben adható meg, ha sem a meglévő növény- és állatvilág jelentős megváltozása, sem az 1. § (1) bekezdésében meghatározott természetvédelmi érdekek sérelme nem valószínű.

(5) A tartományi kormány [Landesregierung] az (1) bekezdés alapján elfogadott rendeletben rendelkezéseket írhat elő a védett vadon élő állatok elfogására és

begyűjtésére vonatkozóan – beleértve e fajok fejlődési szakaszai megjelenési formáinak begyűjtését is –, az e tevékenységek megfelelő módon történő gyakorlásának biztosítása érdekében. Ennek keretében megtilthatók az elfogás bizonyos módszerei, valamint bizonyos elfogási eszközök alkalmazása.”

30 A Tiroler NSchG 24. §-a a következőket írja elő:

„Tilos a vadon élő, a védett fajokhoz nem tartozó olyan állatoknak a szándékos zavarása vagy üldözése, igazolt indok nélküli elfogása, költőhelyeiknek vagy fészkeiknek, illetve a fejlődési szakaszaik megjelenési formáinak az eltávolítása, károsítása vagy elpusztítása, amelyekre nem lehet vadászni.”

A pert megelőző eljárás

31 A Bizottság, miután elemezte az Osztrák Köztársaság által közölt, az irányelvnek a belső jogba való átültetésére vonatkozó különböző törvényi és rendeleti rendelkezések szövegét, az említett tagállamnak 2000. április 13-án felszólító levelet küldött, amelyben kifogásolta, hogy az Osztrák Köztársaság az irányelv több rendelkezését nem ültette át teljes mértékben vagy megfelelően.

32 2000. július 27-i levelében az Osztrák Köztársaság a Bizottsághoz észrevételeket intézett e tekintetben. A levélben többek közt a nemzeti rendelkezéseket módosító intézkedések elfogadásáról tett bejelentést. Az irányelv átültetésének más elemeire vonatkozóan ugyanakkor a Bizottságtól eltérő álláspontot fejtett ki.

- 33 2003. október 17-i levelével a Bizottság indokolással ellátott véleményét bocsátott ki, amelyben megállapította, hogy az Osztrák Köztársaság, mivel az irányelv több rendelkezését nem ültette át teljes mértékben vagy megfelelően, nem teljesítette az irányelvből eredő kötelezettségeit.
- 34 2003. december 23-i levelében az Osztrák Köztársaság a felszólító levélre adott válaszához hasonló választ adott az említett indokolással ellátott véleményre.
- 35 E körülmények között a Bizottság úgy határozott, hogy benyújtja a jelen keresetet.

A Bíróság előtti eljárás

- 36 A Bizottság keresetlevelében huszonhét kötelezettségszegési kifogást terjesztett elő az alperessel szemben.
- 37 Az alperes az ellenkérelmében elismerte, hogy az említett kifogások közül tizenhét megalapozott, a többi kifogásra vonatkozóan fenntartotta álláspontját.
- 38 Válaszában a Bizottság két kötelezettségszegési kifogástól elállt.

- 39 A Bíróságnak az eljárási szabályzat 54a. cikke szerinti, a kereset tárgyát képező nemzeti jogi eszközöket érintő kiegészítő tények közlésére vonatkozó felhívását követően a Bizottság elállt a keresetétől az irányelv 6. cikkének (3) és (4) bekezdésére, valamint 7., 11. és 15. cikkére vonatkozó kötelezettségszegési kifogások tekintetében is.
- 40 Ennek eredményeképpen a kereset végül tizennégy kötelezettségszegési kifogást tartalmaz, amelyek az irányelv 1. cikkének, 6. cikke (1) és (2) bekezdésének, 12. és 13. cikkének, 16. cikke (1) bekezdésének, valamint 22. cikke b) pontjának átültetésére vonatkoznak.
- 41 Az Osztrák Köztársaság nem vitatja, hogy az osztrák jog az indokolással ellátott véleményben meghatározott határidő lejártakor fennálló helyzet alapján több ponton nem felelt meg az irányelv rendelkezéseinek; e pontokat hét kötelezettségszegési kifogás foglalja magában.

A keresetről

A nem vitatott kötelezettségszegési kifogásokról

A Bizottság érvelése

– Az irányelv 12. cikkének megsértése Stájerországban és Tirolban

- 42 A Bizottság azt állítja, hogy a természetvédelemről szóló stájerországi törvény (Steiermärkisches Naturschutzgesetz, a továbbiakban: Stmk NSchG) 13d. §-ának

(1) bekezdése előírja, hogy Stájerország kormánya rendelet elfogadása útján ülteti át az irányelv 12. cikkét. A természetvédelemről szóló stájerországi rendelet (Steiermärkische Naturschutzverordnung, a továbbiakban: Stmk NSchVO) 4. §-a azonban, amely meghatározza az egész évben védett állatok listáját, nem ülteti át teljes mértékben az irányelv 12. cikkét, mivel nem terjed ki valamennyi, az irányelv IV. mellékletének a) pontja alapján védett fajra.

- 43 A Bizottság rámutat, hogy a Tiroler NSchG 23. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint a tiroli tartományi kormánynak [Landesregierung] – rendelet útján – védett fajokká kell nyilvánítania az irányelv IV. mellékletének a) pontjában említett fajokat. Márpedig a Tiroler NSchVO rendelkezései nem vették át az összes előírt fajt.

– Az irányelv 13. cikkének megsértése Karintiában, Stájerországban és Tirolban

- 44 A Bizottság álláspontja szerint a növényfajok védelméről szóló karintiai tartományi törvény (Kärntner Pflanzenschutzverordnung) 1. §-ára vonatkozó 1. melléklet nem biztosít megfelelő védelmet az irányelv IV. mellékletének b) pontjában felsorolt valamennyi faj számára.

- 45 A Bizottság érvelése szerint az Stmk NSchG 13c. §-ának (1) bekezdése értelmében a stájerországi tartományi kormánynak az irányelv 13. cikkének átültetését biztosító rendeletet kell elfogadnia. Márpedig ilyen rendelet nem került elfogadásra. Ezenfelül az Stmk NSchVO 1. és 2. §-a, amelyek meghatározzák a teljesen vagy részlegesen védett növényfajokat, nem biztosítják az irányelv teljes átültetését, tekintve, hogy nem veszik át az irányelv IV. mellékletének b) pontjában meghatározott valamennyi védett fajt.

46 A Bizottság rámutat, hogy a Tiroler NSchG 22. §-a (1) bekezdésének a) pontja értelmében a tiroli tartományi kormánynak – rendelet útján – védett növényfajokká kell nyilvánítania az irányelv IV. mellékletének b) pontjában említett növényfajokat. Márpedig a Tiroler NSchVO nem hozta létre az említett melléklet adott pontjában szereplő valamennyi fajra vonatkozó védelmi rendszert.

– Az irányelv 16. cikke (1) bekezdésének megsértése Stájerországban és Tirolban

47 A Bizottság álláspontja szerint a vadászatról szóló stájerországi törvény (Steiermärkisches Jagdgesetz) 62. §-ának (2) bekezdése nem veszi figyelembe azt a tényt, hogy az eltérő rendelkezések csak abban az esetben engedélyezettek, ha biztosítható, hogy a védett fajok populációinak „kedvező védeltségi állapota” fennmarad.

48 A Bizottság azzal érvel, hogy a veszélyeztetett természetes élőhelytípusok esetében a Tiroler NSchGVO 3. §-ában előírt tilalom nem veszi figyelembe a „kedvező védeltségi állapot” követelményét. Ez a Tiroler NSchVO 1. §-a (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott növényfajokra és az ugyanezen rendelet 6. §-a (2) bekezdésének e) pontjában említett állatfajokra is vonatkozik.

49 Az osztrák kormány tájékoztatása szerint az érintett tartományok illetékes hatóságai több átültetési intézkedésen is dolgoznak. Ezeknek az intézkedéseknek a célja az, hogy az érintett nemzeti jogszabályok szövegeit összhangba hozzák az irányelv rendelkezéseivel.

A Bíróság álláspontja

- 50 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a kötelezettségszegés megtörténtét a tagállamban az indokolással ellátott véleményben meghatározott határidő lejártakor fennálló helyzet alapján kell megítélni, és a későbbi törvényi és rendeleti változásokat a Bíróság nem veheti figyelembe (lásd különösen a C-323/01. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2002. május 30-án hozott ítélet [EBHT 2002., I-4711. o.] 8. pontját és a C-23/05. sz., Bizottság kontra Luxemburg ügyben 2005. október 27-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-9535. o.] 9. pontját.
- 51 Mivel az indokolással ellátott véleményt az Osztrák Köztársasággal 2003. október 17-én közölték, az említett véleményben meghatározott határidőre tekintettel 2003. december 17. volt az a legkésőbbi időpont, ameddig az alperesnek biztosítania kellett a nemzeti jogi rendelkezéseknek az irányelv előírásaival való összhangját.
- 52 A fent említett kötelezettségszegési kifogásokra vonatkozó tájékoztatásból következően az osztrák kormány nem vitatja, hogy az irányelvnek a valamennyi érintett pont tekintetében történő átültetéséhez szükséges rendelkezéseket az indokolással ellátott véleményben meghatározott határidőn belül nem fogadták el.
- 53 Meg kell tehát állapítani, hogy a kereset az irányelv 12. cikkének Stájerországban és Tirolban, 13. cikkének Karintiában, Stájerországban és Tirolban, valamint 16. cikke (1) bekezdésének Stájerországban és Tirolban történő átültetésére vonatkozó kötelezettségszegési kifogások tekintetében megalapozott.

A vitatott kötelezettségsszegési kifogásokról

Az irányelv 1. cikkének megsértése Salzburgban

– A felek érvei

- 54 A Bizottság előadja, hogy az Sbg NSchG 5. §-a a fogalommeghatározások olyan csoportját határozza meg, amelyek nem ültetik át megfelelően az irányelv 1. cikkének a „természetes élőhely védettségi állapota”, a „közösségi jelentőségű fajok”, az „egy faj védettségi helyzete” és a „különleges természetmegőrzési terület” fogalmakra vonatkozó e), g), i) és l) pontját.
- 55 A Bizottság hozzáfűzi, hogy bár az Sbg NSchG 5. §-ának 9. pontja utal a „kedvező védettségi helyzet fenntartása” fogalomra, nem határozza meg. Ezenfelül sem az Sbg NSchG 3a. cikke, amely az érdekek mérlegelésének előírására korlátozódik, sem e törvény 22a., 22b. és 29. cikke, amelyek számos kiegészítő védelmi intézkedést írnak elő, nem valósítja meg az irányelv 1. cikkének megfelelő átültetését.
- 56 Az osztrák kormány álláspontja szerint az irányelv 1. cikkének a salzburgi jogba történő átültetése megfelel a közösségi jognak. Az alkalmazandó törvény ugyanis e rendelkezés valamennyi elemét átveszi a „veszély” fogalmának a védelmi célokkal való együttes alkalmazása révén. A következő irányelvbeli jogi fogalmakról és nemzeti rendelkezésekről van szó:
- „egy természetes élőhely védettségi helyzete”: az irányelv 1. cikkének e) pontja; az Sbg NSchG 5. §-ának 8. és 9. pontja, valamint 22a. §-ának (3) és (4) bekezdése;

- „közösségi jelentőségű fajok”: az irányelv 1. cikkének g) pontja; „egy faj védettségi helyzete”: az irányelv 1. cikkének i) pontja; az Sbg NSchG 3a., 22a., 22b. és 29. §-a;
- „különleges természetmegőrzési terület”: az irányelv 1. cikkének l) pontja; az Sbg NSchG 5. §-ának 9. és 10. pontja, valamint 22a. cikke.

– A Bíróság álláspontja

- 57 Elsőként emlékeztetni kell arra, hogy amint az az irányelv negyedik és tizenegyedik preambulumbekkezdéséből következik, az irányelvben meghatározott élőhelyek és fajok a Közösség természeti örökségét képezik, és veszélyeztetettségük gyakran országhatárokon átívelő problémát jelent, ennél fogva a védelmet előmozdító intézkedések elfogadása valamennyi tagállam közös feladata.
- 58 A vizsgálat tárgyát képező terület tekintetében a Bíróság hangsúlyozta, hogy az átültetés pontossága különös jelentőséggel bír a jelen ügghöz hasonló esetben, amikor a Közösség természeti örökségének kezelése saját területeik vonatkozásban az egyes tagállamok feladata (lásd a C-6/04. sz., Bizottság kontra Egyesült Királyság ügyben 2005. október 20-án hozott ítélet [EBHT 2005., I-9017. o.] 25. pontját és a C-98/03. sz., Bizottság kontra Németország ügyben 2006. január 10-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-53. o.] 59. pontját).
- 59 Az irányelv 1. cikkében előírt fogalommeghatározásokat illetően a Bíróság megállapította, hogy az érintett fogalmakat át kell ültetni a tagállamok jogrendjébe (lásd a C-72/02. sz., Bizottság kontra Portugália ügyben 2003. június 24-én hozott ítélet [EBHT 2003., I-6597. o.] 17. pontját).

- 60 Először is: az irányelv 1. cikkének e) és i) pontjában meghatározott fogalmakat illetően („természetes élőhelyek védettségi helyzete” és „egy faj védettségi helyzete”) meg kell jegyezni, hogy még ha az Sbg NSchG 5. §-ának 9. pontja használja is a „kedvező védettségi helyzet” kifejezést, a kérdéses nemzeti jogi rendelkezések szövege nem foglalja magában az irányelv 1. cikkének fent említett pontjában felsorolt valamennyi jellemzőt.
- 61 Márpedig az ilyen jogalkotási technika nem biztosítja, hogy az irányelv végrehajtásakor a kérdéses fogalom meghatározások valamennyi elemét ténylegesen figyelembe vegyék, holott ezek az elemek meghatározóak az érintett élőhelyek és fajok védelmének értelme és terjedelme szempontjából.
- 62 Következésképpen az Sbg NSchG 5. §-ának 8. és 9. pontja, valamint 3a., 22a., 22b. és 29. §-a nem tekinthető úgy, mint az irányelv 1. cikke e) és i) pontjának a belső jogba való megfelelő átültetése.
- 63 Másodszor: az irányelv 1. cikkének g) pontja tekintetében meg kell állapítani, hogy ez a rendelkezés szintén sok olyan paramétert tartalmaz, amely a „közösségi jelentőségű fajok” fogalmának meghatározására irányul.
- 64 Az Sbg NSchG 3a., 22a., 22b. és 29. §-a ezzel szemben csupán az érdekek mérlegelésére, az európai természetmegőrzési területeket érintő kiegészítő szabályozási intézkedésekre, a törvény által előírt tilalmaktól való eltérések engedélyezésének részletes szabályaira, valamint a vadon élő növények különleges védelmére vonatkozik. A „közösségi jelentőségű fajok” fogalma e rendelkezésekben nem kerül említésre.

- 65 Az említett rendelkezések tehát nem tekinthetők az irányelv 1. cikke g) pontja átültetésének.
- 66 Harmadszor: az irányelv 1. cikkének l) pontja tekintetében észrevételezni kell, hogy az Sbg NSchG 5. §-ának 10. pontja, amelyet az említett cikk 9. pontjával összefüggésben kell értelmezni, amely célkitűzésként a kedvező védettségi helyzet fenntartását és helyreállítását határozza meg, az „európai természetmegőrzési terület” kifejezést alkalmazza a „különleges természetmegőrzési terület” kifejezés helyett. Az említett rendelkezésben előírt területek többek közt azok a területek, amelyeket a Bizottság az irányelv 4. cikkének (2) bekezdése szerint felvett a közösségi jelentőségű területek listájára, valamint azok a területek, amelyeknek e listára történő felvételét Salzburg tartomány javasolta, az irányelv 4. cikkének (1) bekezdése alapján.
- 67 Hozzá kell fűzni, hogy az Sbg NSchG 22. §-ának (2)–(4) bekezdése pontosan meghatározza azokat az intézkedéseket, amelyeket az „európai természetmegőrzési területekre” vonatkozó védelmi célok elérése érdekében meg kell hozni.
- 68 A fentiekből az következik, hogy az Sbg NSchG 5. §-ának 9. és 10. pontja, valamint 22a. §-a kellő jogi pontossággal határozza meg azokat a területeket, amelyek az irányelv 1. cikkének l) pontja értelmében a „különleges természetmegőrzési területek” fogalmába tartoznak.
- 69 Következésképpen ezt a rendelkezést Salzburg tartományban megfelelő módon átültették.

- 70 Mindezek alapján a Bizottság ezen kifogása csupán az irányelv 1. cikke e), g) és i) pontja átültetésének elmulasztása tekintetében megalapozott.

Az irányelv 6. cikke (1) bekezdésének megsértése Alsó-Ausztriában

– A felek érvei

- 71 A Bizottság álláspontja szerint az Nö NSchG 9. §-ának (5) bekezdése a „megfelelő esetben” meghozandó megfelelő megőrzési, fejlesztési és védelmi intézkedések előírására szorítkozik. Márpedig az irányelv 6. cikkének (1) bekezdéséből az következik, hogy a „különleges természetvédelmi területek védelméhez szükséges intézkedéseket” minden esetben meg kell hozni, és nem csupán „megfelelő esetben”. Az utóbbi rendelkezésben a „megfelelő esetben” kifejezés ugyanis csak az intézkedési tervekre vonatkozik, és nem tekinthető a szükséges törvényi, közigazgatási, vagy szerződéses aktusok elfogadására vonatkozó kötelezettség általános korlátozásának.
- 72 Az osztrák kormány hangsúlyozza, hogy az irányelv 6. cikkének (1) bekezdésében előírt kötelezettség nem azt jelenti, hogy minden esetben védelmi intézkedéseket kell elfogadni, hanem csak a „szükséges” intézkedésekre vonatkozik. Mindenesetre amennyiben az Nö NSchG 9. §-ának (4) bekezdése alapján elfogadandó kötelezettségeken és tilalmakon felül más védelmi intézkedések válnak szükségessé, a kedvező védettségi helyzet elérése érdekében a tartomány illetékes hatóságai ténylegesen meghozzák azokat.

– A Bíróság álláspontja

- 73 Először is emlékeztetni kell arra, hogy az irányelv a környezetvédelmi jog területén összetett és technikai szabályokat állít fel, és hogy – következésképpen – a tagállamoknak különösen ügyelniük kell arra, hogy az irányelv átültetésének biztosítását célzó jogszabályaik egyértelműek és pontosak legyenek (lásd a Bizottság kontra Egyesült Királyság ügyben hozott, fent hivatkozott ítélet 26. pontját).
- 74 A Bizottság által előterjesztett kifogást illetően meg kell állapítani, hogy mind az irányelv 6. cikkének (1) bekezdése, mind az Nö NSchG 9. §-ának (5) bekezdése alkalmazza a „megfelelő esetben” kifejezést. A belső jogi rendelkezésben azonban az említett kifejezés valamennyi védelmi intézkedésre általánosságban vonatkozik, amely azt jelzi, hogy e rendelkezés értelmében a védelmi intézkedések végrehajtása nem kötelező.
- 75 Az irányelv 6. cikkének (1) bekezdésében ugyanez a kifejezés ezzel szemben csak különleges esetekre vonatkozik, nevezetesen a védelem egyes technikai eszközeire vagy választásaira, amelyek „a kifejezetten az egyes természeti területekre kidolgozott vagy más fejlesztési tervek részét képező intézkedési tervek” fordulattal kerülnek meghatározásra.
- 76 Az irányelv tehát előírja a szükséges védelmi intézkedések megállapítását, amely e tekintetben a tagállamok mindenfajta mérlegelési mozgásterét kizárja, és a nemzeti hatóságok esetleges szabályozási vagy döntéshozatali lehetőségeit az alkalmazandó eszközökre és az említett intézkedések keretében meghozandó technikai döntésekre korlátozza.
- 77 Ebből következően az Nö NSchG 9. §-ának (5) bekezdése nem tekinthető olyan rendelkezésnek, amely megfelelő módon ülteti át azt a kötelezettséget, hogy a különleges természetmegőrzési területek védelméhez szükséges intézkedéseket minden esetben meg kell hozni.

- 78 E tekintetben nem fogadható el az osztrák kormány azon érve, amely szerint a védelmi intézkedések szükségessé válása esetén a belső jog e rendelkezését mindenestre az irányelvvel összhangban értelmezik.
- 79 A belső jogi rendelkezések összhangban álló értelmezése önmagában nem elégítheti ki a jogbiztonsághoz szükséges egyértelműség és pontosság követelményét (lásd ebben az értelemben a C-236/95. sz., Bizottság kontra Görögország ügyben 1996. szeptember 19-én hozott ítélet [EBHT 1996., I-4459. o.] 13. pontját és a C-144/99. sz., Bizottság kontra Hollandia ügyben 2001. május 10-én hozott ítélet [EBHT 2001., I-3541. o.] 21. pontját).
- 80 Ezenkívül az egyszerű közigazgatási gyakorlatot – amely jellegénél fogva az adminisztráció igénye szerint módosítható, és nem rendelkezik megfelelő nyilvánossággal – nem lehet a tagállamokat az irányelv átültetése keretében terhelő kötelezettségek végrehajtásának tekinteni. (lásd a C-197/96. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 1997. március 13-án hozott ítélet [EBHT 1997., I-1489. o.] 14. pontját, a C-145/99. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2002. március 7-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-2235. o.] 30. pontját és a C-33/03. sz., Bizottság kontra Egyesült Királyság ügyben 2005. március 10-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-1865. o.] 25. pontját).
- 81 Következésképpen meg kell állapítani, hogy Alsó Ausztria szabályozása nem felel meg az irányelv 6. cikke (1) bekezdésének.
- 82 A kereset e pont tekintetében tehát megalapozott.

Az irányelv 6. cikke (1) bekezdésének megsértése Felső-Ausztriában

– A felek érvei

- 83 A Bizottság álláspontja szerint az Oö NSchG 15. §-ának (2) bekezdése előírja a tájmegőrzési terv készítésének lehetőségét. Ez a lehetőség azonban nem elég az irányelv 6. cikkének (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségnek való megfeleléshez.
- 84 A Bizottság érvelése szerint továbbá az említett rendelkezés értelmében a tartományi kormány a védett területekre vonatkozóan tájmegőrzési tervet készíthet, amely tartalmazza azokat az intézkedéseket, amelyek „a közérdek szempontjából szükségesek, és amelyek nem zavarják jelentős módon az érintett földterületek engedélyezett gazdasági felhasználását”. Márpedig a „gazdasági felhasználásra” vonatkozó alárendelt mellékmondat a tájmegőrzési terv készítésére vonatkozó kötelezettség korlátozásának minősül.
- 85 Az osztrák kormány érvelése szerint az irányelv 6. cikkének (1) bekezdése lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy meghatározzák a meghozandó védelmi intézkedések jellegét.
- 86 Az osztrák kormány arra is hivatkozik, hogy az Oö NSchG 15. §-ának (2) bekezdése megfelel az irányelvnek, tekintettel arra, hogy a „gazdasági felhasználás” fogalma csak úgy értelmezhető, mint a védett területekre vonatkozó védelmi szabályok betartása mellett történő felhasználás. Az illetékes szabályozó vagy igazgató hatóságok tehát nem engedélyezhetik az irányelv 6. cikkének (1) bekezdésében meghatározott védelmi célokkal ellentétes felhasználást.

– A Bíróság álláspontja

- 87 Elsőként fel kell idézni, hogy a közösségi jogalkotó az irányelv 6. cikkének (1) bekezdésében használt kifejezésekkel a tagállamok számára azt a kötelezettséget kívánta előírni, hogy hozzák meg azokat a szükséges védelmi intézkedéseket, amelyek megfelelnek az irányelv I. és II. mellékletében meghatározott természetes élőhelytípusok, illetve fajok ökológiai szükségleteinek.
- 88 Meg kell azonban állapítani, hogy az Oö NSchG 15. §-ának (2) bekezdése, amely szerint az „európai természetmegőrzési területekre” és a „természetvédelmi területekre” vonatkozóan tájmegőrzési tervet lehet készíteni, mérlegelési mozgásteret ruház a tartományi kormányra annak eldöntésére vonatkozóan, hogy „a különleges természetvédelmi területek védelméhez szükséges intézkedések” elfogadása szükséges-e.
- 89 Márpedig a jelen ítélet 76. pontjában már kifejtetteknek megfelelően ez a vizsgálat nem tartozik a tagállamok hatáskörébe. Már csupán ezen ok miatt is megállapítható, hogy az Oö NSchG 15. §-ának (2) bekezdése nem megfelelő módon ülteti át az irányelv 6. cikkének (1) bekezdését.
- 90 Lényeges azonban hozzáfűzni azt, hogy a 15. § (2) bekezdése nem pontosítja az „engedélyezett gazdasági felhasználás” fogalmának terjedelmét, és elképzelhető, hogy az ilyen jellegű beavatkozások a szükséges védelmi intézkedések elfogadásának akadályát képezhetik. Ez a rendelkezés tehát ebben a tekintetben is összeegyeztethetetlen az irányelv 6. cikkének (1) bekezdésével.
- 91 A fentiekből következően Felső-Ausztria szabályozása nem felel meg az irányelv említett rendelkezésének.

92 A Bizottság keresete ezért e pont tekintetében megalapozott.

Az irányelv 6. cikke (2) bekezdésének megsértése Tirolban

– A felek érvei

- 93 A Bizottság érvelése szerint sem a Tiroler NSchG 1. és 2. §-a, sem 5. vagy 14. §-a tekintetében nem állapítható meg, hogy az irányelv 6. cikkének (2) bekezdését a közösségi jognak megfelelő módon átültették. A Tiroler NSchG 22., 23. és 24. §-a a növényfajok, az állatfajok, valamint a madárfajok védelmére, illetve a nem védett fajokat érintő intézkedésekre vonatkozik, de nem írja elő a különleges természetmegőrzési területek károsításának tilalmát.
- 94 Az osztrák kormány érvelése szerint a Tiroler NSchG fent említett rendelkezései figyelembe veszik az irányelv 6. cikkének (2) bekezdésében előírt kötelezettséget.
- 95 Bár elismeri, hogy az említett rendelkezések nem tartalmazzák a különleges természetmegőrzési területek károsításának kifejezett tilalmát, az osztrák kormány úgy véli, hogy az említett kötelezettség átültetése nem kívánja meg feltétlenül az irányelv 6. cikke (2) bekezdése szövegének szó szerinti átvételét. A tartomány jogalkotó hatósága ügyelt arra, hogy kellőképpen figyelembe vegye ezt a védelmi követelményt, így biztosítható, hogy ne károsítsák a természetes élőhelyeket és a fajok élőhelyeit, illetve ne zavarják azokat a fajokat, amelyekre vonatkozóan e területeket kijelölték.

- 96 Az osztrák kormány hozzáfűzi, hogy a Tiroler NSchG 14. §-ában foglalt jogszabályi módosítások mindenesetre összhangba hozták a törvényt az irányelvvel.

– A Bíróság álláspontja

- 97 Elsőként meg kell jegyezni, hogy a Tiroler NSchG 14. §-a csak az indokolással ellátott véleményben meghatározott határidő lejártá után lett a jogszabály része. Ez a jogszabályi módosítás ezért a Bíróságnak a jelen ítélet 50. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatának megfelelően nem releváns a kötelezettségszegés megállapítása iránti jelen kereset elbírálása szempontjából.
- 98 Az irányelv 6. cikkének (2) bekezdésében foglalt első kötelezettséget illetően – amely a tagállamok számára előírja, hogy meg kell tenniük a szükséges intézkedéseket a különleges természetvédelmi területeken található természetes élőhelyek és a fajok élőhelyei károsodásának megakadályozására – az osztrák kormány által az irányelv 6. cikke (2) bekezdésének átültetésére vonatkozó részletes szabályokkal kapcsolatban előterjesztett érvelésére tekintettel fontos hangsúlyozni, hogy Tirol tartománynak az indokolással ellátott véleményben meghatározott határidő lejártakor hatályban lévő joga nem tartalmazott az illetékes hatóságok számára az említett élőhelyek károsításának megakadályozását a szükséges jogi pontossággal előíró rendelkezést (lásd ebben az értelemben a Bizottság kontra Egyesült Királyság ügyben hozott, fent hivatkozott ítélet 37. pontját).
- 99 E körülmények között elfogadhatatlan az az érvelés, miszerint a Tirol tartományban hatályban lévő szabályozásból adódó általános jogi kontextus megfelel a fent említett követelményeknek.

- 100 Az irányelv 6. cikkének (2) bekezdésében foglalt második kötelezettség tekintetében, amely előírja a tagállamok számára, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket az fajok megzavarásának megakadályozására, amelyek céljára az egyes különleges természetmegőrzési területeket kijelölték, meg kell állapítani, hogy a Tiroler NSchG 22–24. §-a nem ülteti át ezt a kötelezettséget, mivel nem azokra a fajokra vonatkozik, amelyeknek a védelme érdekében az említett területeket kijelölték, azaz, az irányelv II. mellékletében előírt fajokra, hanem az irányelv IV. mellékletének a) pontjában felsorolt fajokra, amelyeknek a védelme az irányelv 12. cikke alá tartozik.
- 101 Márpedig teljes mértékben biztosítani kell azoknak a fajoknak a védelmét, amelyek miatt a különleges természetmegőrzési területeket kijelölték (lásd a C-75/01. sz., Bizottság kontra Luxemburg ügyben 2003. február 13-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-1585. o.] 43. pontját).
- 102 Következésképpen a tiroli szabályozás nem felel meg az irányelv 6. cikke (2) bekezdésének.
- 103 A Bizottság keresete tehát e pont tekintetében megalapozott.

Az irányelv 16. cikke (1) bekezdésének megsértése Alsó-Ausztriában és Salzburg tartományban

– Az alsó-ausztriai szabályozásra vonatkozó kifogás

A felek érvei

- 104 A Bizottság álláspontja szerint az Nö NSchG 20., 21. és 22. §-a nem hivatkozik a „kedvező védettségi helyzet fenntartása” kritériumára, és az irányelvben előírt

védelmi rendszertől való eltéréshez teljesítendő feltételeket és kritériumokat az irányelv 16. cikkének (1) bekezdésével ellentétes módon nem sorolja fel kimerítően.

105 A Bizottság hozzáfűzi, hogy az Nö JagdG 95. §-ában felsorolt tilalmak csak a vadon élő állatokat érintik, tehát más fajokra nem vonatkoznak.

106 Az osztrák kormány álláspontja szerint a választott jogalkotási technika miatt az irányelvben előírt védelmet az Nö NSchG 20. §-ának (4) bekezdése biztosítja. Az illetékes hatóságoknak ugyanis egyrészt az irányelvnek megfelelően kell eljárniuk, másrészt be kell tartaniuk a vadászatra vonatkozó szabályozás által előírt tilalmakat. A gyakorlatban az eltérésre vonatkozó engedélyeket csak igen korlátozottan adják meg, azaz kizárólag abban az esetben, ha nem kell attól tartani, hogy a vadon élő védett növény- és állatfajokat bármi jelentős mértékben veszélyezteti.

107 Az osztrák kormány azzal érvel továbbá, hogy az említett rendelkezés biztosítja a jogbiztonság elvének betartását, hiszen az illetékes hatóságokat arra kötelezi, hogy kifejezetten határozzák meg az elfogáshoz vagy megöléshez engedélyezett eszközöket, technikai felszerelést vagy módszereket.

108 Az osztrák kormány végezetül kifejti, hogy az Nö NSchG 21. §-ának (1) és (2) bekezdésében előírt eltérések nem alkalmazhatók a védett növények, állatok vagy élőhelyek szándékos károsítása esetén.

A Bíróság álláspontja

- 109 Elsőként emlékeztetni kell arra, hogy az irányelv 12–14. cikke, valamint 15. cikkének a) és b) pontja szabályok koherens egészét alkotja, amely a tagállamokat arra kötelezi, hogy az érintett állat- és növényfajokra vonatkozóan szigorú védelmi rendszert vezessenek be (lásd ebben az értelemben a Bizottság kontra Egyesült Királyság ügyben hozott, fent hivatkozott ítélet 112. pontját).
- 110 Meg kell jegyezni azt is, hogy az irányelv 16. cikke – amely pontosan meghatározza azokat a kritériumokat, amelyek alapján a tagállamok az irányelv 12–15. cikkében meghatározott tilalmaktól való eltéréseket írhatnak elő – az irányelvben megállapított védelmi rendszer alóli kivételt engedélyező rendelkezés. Ezt a cikket ezért megszorító módon kell értelmezni (lásd a Bizottság kontra Egyesült Királyság ügyben hozott, fent hivatkozott ítélet 111. pontját).
- 111 Fontos e tekintetben hozzáfűzni, hogy az irányelv 16. cikkének (1) bekezdése szerint minden olyan nemzeti szinten elfogadott rendelkezésre, amely eltér az irányelv által előírt tilalmaktól, vonatkozik az a feltétel, hogy nem létezhet más kielégítő megoldás.
- 112 Ennek eredményeképpen nem hozhatnak létre az e cikknek megfelelő rendszert azok a nemzeti intézkedések, amelyek az irányelv 12–14. cikkében, valamint 15. cikkének a) és b) pontjában előírt tilalmaktól való eltérés engedélyezéséhez nem az irányelv 16. cikkében felsorolt valamennyi kritérium és feltétel teljesülését követelik meg, hanem részleges módon csupán azok néhány elemének teljesülését.
- 113 Ezenfelül, amint arra a Bíróság a jelen ítélet 80. pontjában már emlékeztetett, az irányelv rendelkezéseinek megfelelő közigazgatási gyakorlat nem elég a közösségi jog megfelelő átültetésének biztosításához.

- 114 Az Nö NSchG 20. §-ának (4) bekezdéséhez kapcsolódóan először meg kell állapítani, hogy bár e rendelkezés előírja, hogy az eltérések csak abban az esetben engedélyezhetők, ha nem kell tartani a vadon élő növény- és állatvilág veszélyeztetésétől, nem zárja ki az eltérést arra az esetre vonatkozóan, ha az érintett fajok populációinak védettségi helyzete nem kedvező.
- 115 Márpedig az irányelv 16. cikkének (1) bekezdése szerint az érintett fajok populációinak a természetes elterjedési területükön fennálló kedvező védettségi állapota az előírt eltérések engedélyezésének szükséges előfeltétele.
- 116 E körülmények között az Nö NSchG 20. §-a (4) bekezdésének szövegét jellemző homályos megfogalmazás összeegyeztethetetlen az irányelv 16. cikke (1) bekezdésének pontos és egyértelmű átültetésére vonatkozó követelménnyel (lásd analógia útján a C-365/93. sz., Bizottság kontra Görögország ügyben 1995. március 23-án hozott ítélet [EBHT 1995., I-499. o.] 9. pontját).
- 117 Másodszor: az eltérési indokokat illetően meg kell állapítani, hogy az Nö NSchG 20. §-ának (4) bekezdése a tudományos vagy pedagógiai célokra vonatkozó eltéréseket példaként említi.
- 118 Márpedig még ha igaz is, hogy ilyen eltérések kapcsolódhatnak az irányelv 16. cikke (1) bekezdésének d) pontjához, az érintett nemzeti jogi rendelkezés megfogalmazása nem zárja ki, hogy az irányelv 16. cikke (1) bekezdésének a)–d) pontjában kimerítő módon felsorolt indokokon túlmenően, más indokok alapján is lehessen eltéréseket engedélyezni.

- 119 Harmadszor: meg kell állapítani, hogy az Nö NSchG 20. §-ának (4) bekezdése az irányelv 16. cikke (1) bekezdése e) pontjának feltételeit sem veszi át, nevezetesen azt a követelményt, hogy minden eltérő intézkedésre szigorúan ellenőrzött feltételek vonatkoznak, és ezek az intézkedések szelektív és korlátozott jellegűek.
- 120 Az Nö NSchG 21. §-ának vonatkozásában elég arra emlékeztetni, hogy az irányelv 16. cikkének (1) bekezdése nem ír elő eltérési indokot a mezőgazdasági vagy erdőgazdálkodási jellegű kereskedelmi felhasználás javára.
- 121 Végezetül: az osztrák kormánynak a vadászati jog rendelkezéseire alapított érvelését illetően meg kell jegyezni, hogy az Nö NSchG 20. §-a (4) bekezdésének alkalmazása a vadászat területén kívül sértheti az irányelv 12–15. cikkét. Ezenkívül még ha az illetékes hatóságok betartják is a vadászatra vonatkozó nemzeti természetvédelmi rendelkezéseket, az ilyen rendszer nem alkalmas arra, hogy az olyan közösségi rendelkezésnek megfelelő jogi keretet hozzon létre, amely tartalmazza az elfogadott eltérési indokok kimerítő felsorolását. Az Nö JagdG 95. §-a nem foglalja magában az indokok ilyen listáját, hanem bizonyos vadászati eljárások bizonyos állatfajok tekintetében történő megtiltására szorítkozik.
- 122 A fenti megfontolásokból következően Alsó-Ausztria szabályozása nem felel meg az irányelv 16. cikke (1) bekezdésének.
- 123 A Bizottság keresete tehát e pont tekintetében megalapozott.

– A Salzburg tartomány szabályozására vonatkozó kifogás

A felek érvei

- 124 A Bizottság álláspontja szerint az Sbg NSchG 34. §-a, valamint az Sbg JagdG 104. §-ának (4) bekezdése nem veszi át a „kedvező védettségi állapot fenntartásának” az irányelv 16. cikkének (1) bekezdésében meghatározott kritériumát. Ezenfelül az Sbg NSchG 34. §-a (1) bekezdésének 2. és 9. pontjában az italgyártásra és a létesítmények megépítésére vonatkozóan előírt eltérés nem köthető az irányelv 16. cikkének (1) bekezdésében meghatározott egyik indokhoz sem.
- 125 Az osztrák kormány érvelése szerint amennyiben az irányelv 16. cikkének (1) bekezdése előírja az irányelvben meghatározott tilalmaktól való eltérés lehetőségét, az így létrehozott védelmi rendszer logikájával ellentétes lenne a kedvező védettségi helyzet helyreállítására vonatkozó kötelezettségnek az eltérésre vonatkozó engedélyek megadását érintő rendelkezés keretében történő előírása. Az Sbg NSchG 34. §-nak (3) bekezdése ezenfelül szigorúbb, mint az irányelv 16. cikkének (1) bekezdése, abban a tekintetben, hogy az eltérést engedő intézkedések nem károsíthatják az adott területen élő növény- vagy állatfajnak a populációját.

A Bíróság álláspontja

- 126 Meg kell állapítani, hogy az irányelv 16. cikkének (1) bekezdésében a „kedvező védettségi helyzet fenntartása” kifejezés az irányelv 1. cikkének i) pontjában meghatározott helyzethez kapcsolódik, amely egyrészt az említett pont első bekezdésében meghatározott általános elemeket, másrészt bizonyos kumulatív

jellegű kritériumokat foglal magában. Amint az a jelen ítélet 59. pontjából következik, a tagállamok feladata, hogy e fogalmakat a belső jogukba a kellő jogi pontossággal ültessék át.

- 127 Ezzel szemben az Sbg JagdG 104. §-ának (4) pontja azt írja elő, hogy az eltérés engedélyezhető, „ha ez nem veszélyezteti az érintett vadon élő faj populációját”. Ez a rendelkezés eltér az irányelvben előírt védelmi rendszertől, mivel az elvi tilalmaktól való eltérést anélkül engedélyezi, hogy kötelezővé tenné az érintett fajok populációi kedvező védettségi helyzetének a fenntartását.
- 128 Az Sbg NSchG 34. §-ának (1) bekezdése tekintetében az italgártásra, illetve a létesítmények megépítésére alapított igazolások semmilyen módon nem tartoznak az irányelv 16. cikkének (1) bekezdésében kimerítően felsorolt indokok közé.
- 129 Az állítólagos kötelezettségzegést tehát megállapítottnak kell tekinteni.

Az irányelv 22. cikke b) pontjának megsértése Alsó-Ausztriában

– A felek érvei

- 130 A Bizottság azt állítja, hogy az Nö NSchG 17. §-nak (5) bekezdése a nem őshonos fajok meghonosításának engedélyezéséhez olyan kritériumot szab feltételül, amelyet

az irányelv nem ír elő, nevezetesen azt, hogy az esetleges károsodás nem lehet „tartós”. Ezenfelül ez a rendelkezés nem tiltja a természetes elterjedési területeken található természetes élőhelyek, valamint a vadon élő, őshonos növény- és állatvilágnak a nem őshonos fajok szándékos meghonosításával történő bármiféle károsítását.

- 131 Az osztrák kormány érvelése szerint az Nö NSchG 17. §-a (5) bekezdésének az irányelvvel összhangban való értelmezése szerint a nem őshonos vagy a helyi feltételekhez nem alkalmazkodott fajok természetben való meghonosításának engedélyezését mindig megtagadják, ha e beavatkozás veszélyezteti az őshonos állat- és növényvilágot.

– A Bíróság álláspontja

- 132 Meg kell állapítani, hogy az Nö NSchG 17. §-ának (5) bekezdése azzal a feltétellel engedi meg a nem őshonos állat- és növényfajok szándékos meghonosítását, hogy a természetes élőhelyeket, valamint a vadon élő, őshonos állat- és növényvilágot nem érheti tartós károsodás.

- 133 Márpedig az ilyen szabályozás nem minősül az irányelvben előírt védelmi rendszer megfelelő átültetésének. Ez a rendszer ugyanis megköveteli, hogy minden eltérő intézkedés során tartsák be az irányelv 22. cikke b) pontjának feltételeit, különösen azt, amely szerint az engedély csak akkor adható meg, ha a természetes élőhelyek semmilyen módon nem károsodnak.

- 134 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a „nem károsodnak” kifejezés egyértelmű védelmi követelménynek minősül, amely meghaladja az Nö NSchG 17. §-ának (5) bekezdésében foglalt védelmi követelményt.
- 135 Az állítólagos kötelezettségszegést következőképpen megállapítottak kell tekinteni.
- 136 A fenti megfontolásokból következően az Osztrák Köztársaság nem teljesítette az irányelv 1. cikkéből, 6. cikkének (1) és (2) bekezdéséből, 12. és 13. cikkéből, 16. cikkének (1) bekezdéséből, valamint 22. cikkének b) pontjából eredő kötelezettségeit.

A költségekről

- 137 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a peresztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Az Osztrák Köztársaságot, mivel az általa felhozott jogalapok többsége tekintetében peresztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.
- 138 Az eljárást megindító keresetlevélben megjelölt azon kötelezettségszegési kifogások tekintetében, amelyekről a Bizottság az eljárás későbbi szakaszában elállt, meg kell állapítani, hogy az érintett kifogásoktól való elállás a kérdéses nemzeti jogszabályok módosítása miatt történt. Az elállás tehát felróható az alperesnek, mivel a belső jogi

rendeleteket csak késedelemmel igazították a közösségi jogi követelményekhez. Következésképpen az eljárási szabályzat 69. cikkének 5. §-a alapján az Osztrák Köztársaságot kell kötelezni a jelen eljárás valamennyi költségének viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) Az Osztrák Köztársaság nem teljesítette a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelv 1. cikkének e), g) és i) pontjából, 6. cikkének (1) és (2) bekezdéséből, 12. és 13. cikkéből, 16. cikkének (1) bekezdéséből, valamint 22. cikkének b) pontjából eredő kötelezettségeit.**
- 2) A Bíróság a keresetet ezt meghaladó részében elutasítja.**
- 3) A Bíróság az Osztrák Köztársaságot kötelezi a költségek viselésére.**

Aláírások